

Gelderland
8/21 is

‘Je maakt keuze

INTERVIEW De sociale omgeving van patiënten wordt steeds vaker om een bijdrage in de verzorging gevraagd.

door Freke Remmers

AMSTERDAM – „Het is de omgekeerde wereld. Je ouders hebben altijd voor jou gezorgd en nu zijn ze op eens jouw kinderen.” Loek Bosch is 49 jaar en woont bij zijn ouders in Amsterdam. Niet omdat hij een moederskindje is. Nee, in december van 2011 trok hij weer bij zijn ouders in om voor hen te zorgen. „Mijn moeder heeft anderhalf jaar geleden een beroerte gehad. Ze was een half jaar verlamd en moest revalideren in een verpleeghuis. Daarna kwam ze weer thuis, maar ze is nog steeds slecht ter been en rechts deels verlamd. In de zomer kreeg mijn vader last van zijn ogen. Hij moest een staaroperatie ondergaan, maar kreeg daarna last van zijn hoornvlies. Toen heb ik besloten hun zorg op mij te nemen.” Loek helpt bij alle dagelijkse bezigheden: aankleden, ontbijt klaar maken, medicijnen innemen, boodschappen doen, dweilen, stofzuigen en natuurlijk de alomvattende bureaucratie. En dat alles naast een drukke, fulltime baan. „De beslissing heb ik vrij snel genomen. Ze hadden hulp nodig, maar wilden niemand van buitenaf om hulp vragen. Mijn ouders zijn Indisch en erg op hun privacy gesteld. In het begin is het raar

en best wel verdrietig; misschien nog het meest voor mijn ouders. Voor hen was het moeilijk te accepteren dat ze niet meer zijn wie ze waren en dat ze om hulp moeten vragen. Uiteindelijk realiseer je je, dat je elkaar nodig hebt en daar haal je voldoening uit.” Bij familie, vrienden en op zijn werk vond hij veel steun, met één belangrijke uitzondering. „Ik woonde toen samen met mijn ex-vriendin. Dat was door de zorg voor mijn ouders heel snel afgelopen. Tsja, als je voor een keuze wordt gesteld die geen keuze is...” Maar het leven is niet ten einde als je mantelzorger wordt, denkt Loek. „Het leven is wel op schema ingericht. Ik weet hoe laat ze hun medicijnen moeten innemen, hoe laat ze opstaan en op mijn werk bel ik vaak ’s middags al om te vragen wat er aan boodschappen gehaald moet worden. Mijn werkgever is erg coulant, bijvoorbeeld als ik een keer eerder weg moet om bij de apotheek langs te gaan. Daarmee mag ik van geluk spreken.”

Drie keer per week gaat zijn moeder naar de dagbehandeling. Een moment dat de hele familie even op adem kan komen. „Met mijn vader gaat het steeds beter en mijn broer Harry helpt sinds een half jaar fantastisch mee. Dat zorgt wel voor minder druk op mijn schouders. Ik heb nu een nieuwe relatie gevonden, een heel lieve vrouw die begrip heeft voor de situatie en ook haar bijdrage levert. Ik heb wel een goed evenwicht gevonden tussen de mantelzorg en mijn eigen sociale leven.” Maar of hij nog meer zorg op zich zou kunnen nemen? „Als het echt nodig is, zou je altijd meer doen. Het geeft ook wel veel genoegdoening. Je gaat je ouders beter begrijpen, welke offers zij hebben ge-

■ Loek (helemaal rechts) en Harry Bosch leren hun ouders beter kennen nu ze voor hen zorgen.
foto Diederik van der Laan

“ Ik heb nu een nieuwe relatie. Een heel lieve vrouw die begrip heeft voor de situatie

Loek Bosch, mantelzorger

dichter tot onze ouders gekomen. Maar of het juist is nog meer bij de mantelzorger te leggen? De regering zou eerder moeten zorgen voor betere informatievoorziening aan mantelzorgers en minder bureaucratie. Nu krijg je zoveel papieren over je heen: van de gemeente, de zorginstelling, het CAK, de huisarts. De Belastingdienst zou bijvoorbeeld zelf een brief kunnen sturen met waar je recht op hebt. De overheid heeft ook rechten en plichten, net als een burger. Want wat doe je met ouderen die niemand hebben? Kijk naar mij. Ik heb geen kinderen, ben niet getrouwd. Wie zorgt